

УТИЦАЈ
ЈАЛОВИШТА
НА ЕКОСИСТЕМ

Ова публикација настала је уз финансијску подршку Владе Шведске, а у сарадњи са организацијом *Save the Children*. Одговорност за садржај у потпуности лежи на креатору. Влада Шведске и *Save the Children* не деле нужно изражене ставове и тумачења.

МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

НАЧИН ИСТРАЖИВАЊА:

Анкетно онлајн
истраживање

ИНСТРУМЕНТ:

Упитник састављен од 10
питања

ВРЕМЕ ИСТРАЖИВАЊА:

2 месеца
(јун и јул 2024.)

ВЕЛИЧИНА УЗОРКА:

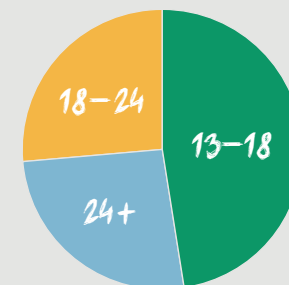
65 испитаника

ИЗВЕШТАЈ ИЗРАДИО:

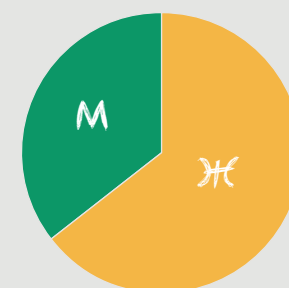
Никола Грујић

Током јуна и јула месеца 2024. године спроведена је анкета од стране омладинске групе „УМ” при „Домовику” која је за циљ имала добијање праве слике о информисаности младих и њиховим ставовима о јаловиштима и утицају на екосистем. Идеја за испитивање младих о утицају јаловишта на екосистем појавила се након анализе резултата раније спроведене анкете „Ставови о питању животне средине” која је спроведена у општинама Северна Митровица, Звечан, Лепосавић, Зубин Поток и Грачаница.

У анкети је учествовало укупно 65 испитаника, од којих 47,7% (31) узраста од 13 до 18 година, 26,2% (17) узраста од 18 до 24 године и 26,2% (17) испитаника је старије од 24 године.

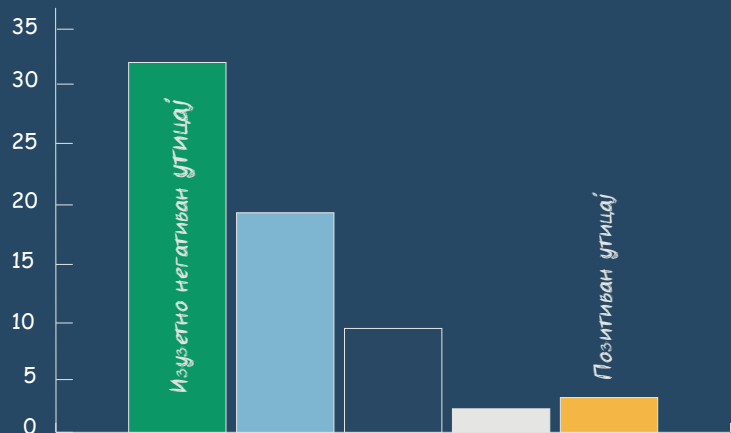
64,6% испитаника су припаднице женског пола, док је 35,4% мушкараца.

ШТА ЈЕ ЈАЛОВИШТЕ?

Већина испитаника је одговорило исправно, али не сви. Ови резултати указују на то да постоји одређени ниво непознавања основних појмова из области рударства и индустрије међу младима. Ово је значајан налаз јер истиче потребу за едукацијом и подизањем свести о локалној рударској и индустријској историји.

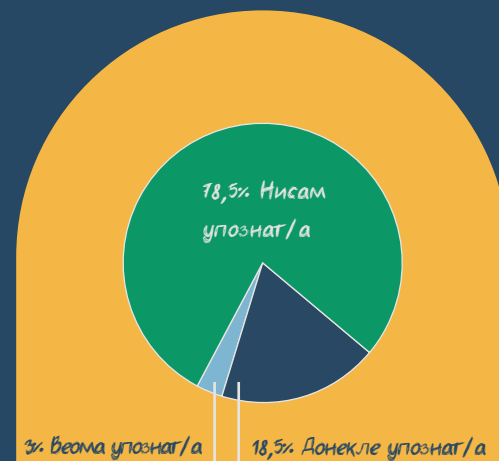
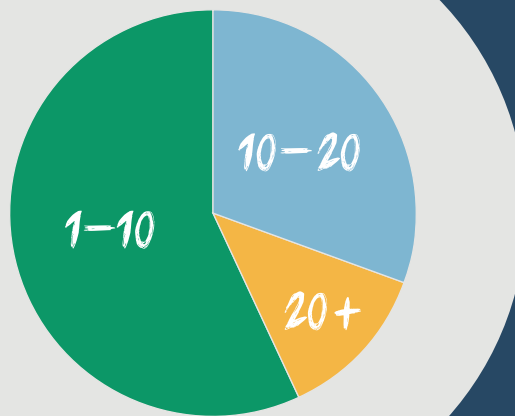

Већина испитаника препознаје јаловишта као значајан еколошки проблем, што је охрабрујуће у смислу потенцијала за будуће акције и иницијативе за заштиту животне средине. Међутим, постоји и мањи проценат младих који или не препознају озбиљност проблема или га чак виде као нешто позитивно. Овај став може бити последица недовољне информисаности или разлике у перцепцији утицаја на животну средину.

КАКАВ ЈЕ, ПО ВАШЕМ МИШЉЕЊУ, УТИЦАЈ ЈАЛОВИШТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ?

КОЛИКО ЈАЛОВИШТА ПОСТОЈИ НА ПРОСТОРУ СЕВЕРНИХ ОПШТИНА?

Већина испитаника, њих 37 (56,9%), одабрала је тачан одговор „1–10“. Значајан број, 20 испитаника (30,8%), је сматрало да их има између 10 и 20, док је 8 испитаника (12,3%) веровало да их има више од 20. Ови одговори указују на то да значајан део младих нема прецизну представу о броју депонија у региону, што сугерише да можда нису свесни њиховог постојања или их не препознају. На подручју северних општина постоји неколико великих индустријских депонија, као што су „Жарков поток“ изнад ушћа Ситнице у Ибар, „Горње Поље“ између Северне Митровице и Звечана, „Гатер“ код Балон сале у Звечану, „Житковац“ поред Ибра у Житковцу, те „Бостаниште“ и „Горњи Крњин“ поред Ибра у Лепосавићу. Ово питање указује на потребу за мапирањем и едукацијом о овим индустријским депонијама.

ДА ЛИ СТЕ И У КОЛИКОЈ МЕРИ УПОЗНАТИ СА БИЛО КОЈИМ МЕРАМА ИЛИ ПРОЈЕКТИМА КОЈИ СУ СЕ СПРОВОДИЛИ ИЛИ СУ ТРЕНУТНО АКТИВНИ У ЦИЉУ СМАЊЕЊА УТИЦАЈА ЈАЛОВИШТА У ВАШОЈ СРЕДИНИ?

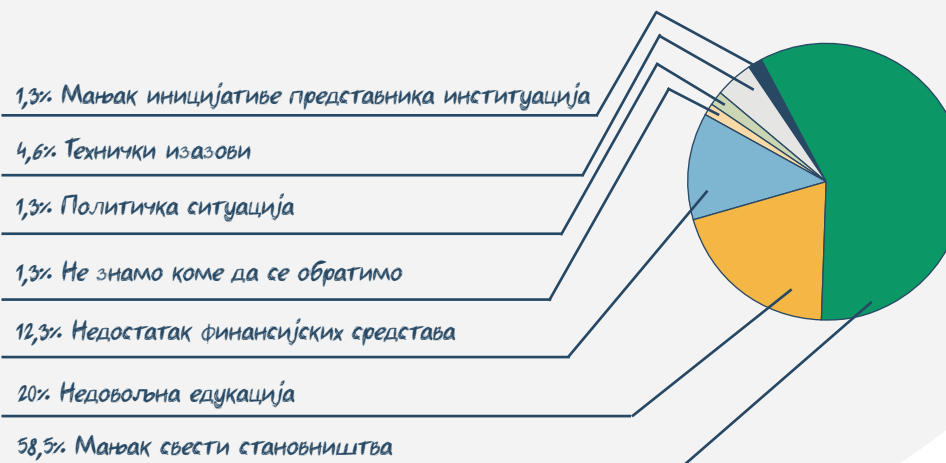
Ови резултати указују на озбиљан недостатак транспарентности и комуникације о еколошким мерама и пројектима у заједници. Недостатак информисаности можда не значи незаинтересованост, већ може одражавати неефикасност у начину на који се информације преносе јавности.

КОЈИ ЈЕ, ПО ВАШЕМ МИШЉЕЊУ, НАЈВЕЋИ ИЗАЗОВ У РЕШАВАЊУ ПРОБЛЕМА ЈАЛОВИШТА У ВАШОЈ СРЕДИНИ?

ДА ЛИ МИСЛИТЕ ДА ЈЕ ВАЖНО ДА СЕ МЛАДИ АКТИВНО УКЉУЧЕ У РЕШАВАЊЕ ЕКОЛОШКИХ ПРОБЛЕМА У БЕЗИ СА ЈАЛОВИШТИМА?

Овај доминантно позитиван став међу младима указује на растућу свест о важности њиховог учешћа у еколошким питањима.

КОЈЕ СУ МЕРЕ КОЈЕ МОЖЕМО ДА ПРЕДУЗМЕМО КАКО БИ СЕ ПОВЕЋАЛА ИНФОРМИСАНОСТ И ИНТЕРЕСОВАЊЕ О ПРОБЛЕМИМА ЈАЛОВИШТА?

